

«El motxo, l'han inventat els homes»

Matilde Saurí i Aloi, una valenciana de 31 anys que treballa des de en fa dotze a la sala de dermatologia de l'Hospital Clínic de València, ha assolit enguany, el 16 de març, el premi de narració «Puig i Llensa», integrat en els Premis Recull de Blanes.

Ella no havia escrit mai, ni tan sols s'ho havia plantejat. La decisió no ha estat gratuïta, i, després d'algun intent, el seu nom s'ha instal·lat junt amb el d'altres guanyadors, com ara Montserrat Roig, Maria Antònia Oliver, Antoni Serra, Carme Riera i Isa Tròlec, en narrativa; i Francesc Parcerisas, Ramon Pinyol i Gaspar Jaén i Urban, en poesia.

Aquesta mostra de noms pot donar idea de la importància del premi, que ja duu vint-i-dos anys de convocatòria. I, pel bé de la literatura catalana, li'n desitgem molts més.

Matilde Saurí arriba al panorama literari valencià quan fa la impressió que les dones ja no escriuen: l'obra, *La Llimera*, podria ser un revulsiu, però no té qui li la publiqui.

—¿Amb què has guanyat el premi?

—Amb una narració curta que he titulat *La Llimera*. És una història que conta la vida de la xica d'un poble d'ací de l'Horta, Vinalesa, que és el meu poble. La història té proud' autobiogràfica i d'invenció: és una història normal de qualsevol xica. Si s'arriba a publicar, ja ho llegiré.

—¿Com que si s'arriba a publicar?

—No és clar encara, perquè el premi Recull de Blanes fa una publicació cada quatre o cinc anys. No tinc qui em publiqui.

—¿Premien molt a Catalunya els valencians?

—Només et puc contar la meua experiència. No puc generalitzar perquè jo no sé com funcionen aquestes coses: no m'havia presentat mai a cap premi, ni tampoc no tinc cap contacte amb la gent que s'hi presenta. Amb aquesta

Matilde Saurí s'ha fet, enguany, amb el premi de narrativa «Recull per Blanes». Un bon moment de parlar amb ella sobre dones i món literari, sobre «motxos» i d'altres invencions masculines.

M. A.

JORDI VICENT

«Sempre sé si un llibre és escrit per una dona o per un home».

narració m'he presentat a quatre concursos: dos al País Valencià i dos a Catalunya. En els dos primers, no solament no em van premiar, sinó que ni em van tornar els originals. En els altres dos, l'un, a Badalona, vaig tenir una menció especial, i l'altre, el de Blanes, he obtingut el premi.

—¿A què penses que es deu l'absència d'escriptores al País Valencià?

—No conec ben bé el món literari, però, pensant en la dona, crec que li costa molt més fer les coses que a l'home, perquè no està preparada. No ens han ensenyat de menudes a ser escriptores ni a una altra cosa que no fos ser ama de casa. Tot el que siga eixir del cercle que la dona té marcat és un esforç molt més gran que el que hauria de fer un home: la dona, per la seua educació, té menys creativitat que l'home, i, això, ho arrossega al llarg de la vida, li suposa molt més d'esforç que a un home per arribar al mateix lloc.

—Però ara hi ha un Servei de la Dona, que organitza coses perquè...

—Qualsevol cosa organitzada per aquest departament resulta minoritària. El Servei de la Dona és molt poc eficaç, tindria més sentit si funcionàs com cal. Qualsevol acte que duga l'etiqueta del feminisme sempre serà minoritari, perquè la gent li té molta por.

—¿Hi ha un llenguatge literari femení?

—Jo, el que puc dir-te'n és que, quan llegesc un llibre, sé si és escrit per una dona o per un home.

—¿I com ho detectes?

—Ho note. Hi ha una gran quantitat de característiques en aquest sentit. Jo crec en l'existència d'un món femení, que segurament es reflecteix al llenguatge. És indubtable que quan la dona comença a escriure imita la literatura masculina, que era l'única cosa que hi havia, però després el llenguatge s'ha adaptat i s'ha reforçat amb la manera de sentir de

les dones.

—¿I els homes, qui imitaven quan començaven a escriure?

—És que els homes ho han inventat tot.

—¿També el «motxo»?

—¡I tant! I a més, amb mala idea.